

POSITION PAPER

4 november 2009

Inleiding

Met het oog op het Tweede Kamerdebat over de AOW-plannen van het kabinet willen de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen, Stichting voor

Ondernemingspensioenfondsen, de Unie van Beroepspensioenfondsen en het Verbond van Verzekeraars reageren op de brief van het kabinet van 16 oktober jl.

Het kabinet heeft in de kern gekozen voor een heldere lijn. De AOW-leeftijd zal in twee stappen worden verhoogd: op 1 januari 2020 naar 66 jaar en op 1 januari 2025 naar 67 jaar.

De fiscale pensioenrichtleeftijd zal op 1 januari 2020 in één keer worden verhoogd naar 67 jaar.

In dat kader vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Verhoging pensioenrichtleeftijd naar 67 jaar in een keer

De fiscale pensioenrichtleeftijd in het Witteveenkader wordt bij de eerste AOW-aanpassing in 2020 in één keer verhoogd naar 67 jaar. Zonder een inhoudelijk oordeel te geven willen wij u melden dat een dergelijke verhoging van de fiscale pensioenrichtleeftijd technisch een goed uitvoerbare maatregel is.

Wij constateren dat bij dit besluit rekening is gehouden met de uitvoeringsproblematiek van pensioenuitvoerders.

Gelet op de uitvoeringstechnische gevolgen van het verhogen van de AOW-leeftijd en de pensioenrichtleeftijd, zien wij graag dat wij vroegtijdig betrokken worden bij de verdere uitwerking van de plannen.

Onduidelijkheid over inperking Witteveenkader

Het uitgangspunt van het kabinet is kennelijk dat fiscaal gefacilieerd in meer opbouwjaren een even hoog aanvullend pensioen op 67 jaar wordt opgebouwd dan nu het geval is op 65 jaar.

Dat wil het kabinet bereiken door het zogenaamde Witteveenkader vanaf 2020 in te perken.

Immers vanaf 2020 wordt de pensioenopbouw gericht op een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar en wordt de fiscaal gefacilieerde maximale opbouw per dienstjaar verlaagd ten opzichte van de huidige maximale opbouw. Daardoor zijn er twee extra opbouwjaren nodig om op 67 jaar tot hetzelfde pensioenniveau te komen als nu op 65 jaar.

Het kabinet veronderstelt dat door deze inperking het pensioenstelsel wordt versterkt en het herstel van de dekkingsgraden van pensioenfondsen alsmede de indexatieverlening wordt bespoedigd. In feite verwacht het kabinet dat de mogelijke lastenverlichting of vrijval van pensioenpremie als gevolg van het inperken van het Witteveenkader zal bijdragen aan het oplossen van de huidige pensioenproblemen.

Dit berust echter op een misverstand. De eventuele inperking van het Witteveenkader leidt niet automatisch tot herstel van de dekkingsgraden of het bespoedigen van indexatieverlening.

Flexibele AOW-leeftijd

Voor mensen die direct voorafgaand aan hun pensionering een voldoende en ononderbroken aantal arbeidsjaren hebben gemaakt bestaat de mogelijkheid dat zij recht houden op een (weliswaar gekorte) AOW-uitkering op 65 jaar.

De vraag is welke gevolgen deze flexibele AOW-leeftijd heeft voor de aanvullende pensioenen.

Met welke AOW-franchise moeten de pensioenregelingen vanaf 2020 werken?

Wordt er nog een regeling getroffen voor de zelfstandigen of vallen deze volledig tussen de wal en het schip? Daarnaast is er nog het besluit over de mensen in zware beroepen.

Als zij langer dan 30 jaar in een zwaar beroep werken dient de werkgever er zorg voor te dragen dat zij kunnen uitreden op 65-jarige leeftijd. Op welke manier deze bepaling invloed heeft op pensioenopbouw voor deze werknemers is evenmin duidelijk.

De voorstellen van het kabinet met betrekking tot de mensen met een lang ononderbroken arbeidsverleden en zware beroepers lijken op voorhand de uitvoering van de pensioenregelingen toch te compliceren.

AOW en zware beroepen bij zelfstandigen

Tenslotte maken wij een aantal opmerkingen die specifiek gaan over de AOW in relatie tot zware beroepen bij zelfstandigen en vrije beroepsbeoefenaren.

Het is een goede zaak dat het kabinet onderkent dat voor werkenden met een zwaar beroep aanvullende maatregelen nodig zijn wanneer de AOW-leeftijd verhoogd wordt. Ten onrechte worden zelfstandigen en vrije beroepsbeoefenaren met een zwaar beroep echter buiten beschouwing gelaten.

Wij merken expliciet op dat de oplossing die het kabinet voor werknemers voor ogen heeft – in de zin dat de werkgever de werknemers met een zwaar beroep tijdig ander werk moet aanbieden - bij zelfstandigen en vrije beroepsbeoefenaren per definitie niet uitvoerbaar is.

De pensioenregelingen voor de zelfstandigen en vrije beroepsbeoefenaren kennen thans (flexibele) pensioenopties die aan de zwaarte van het beroep tegemoet komen. Door de verhoging van de AOW-leeftijd en daaraan gekoppelde inperking van het Witteveenkader zijn deze opties in hun huidige vorm vanaf 2020 niet of nauwelijks meer mogelijk. Wij pleiten derhalve voor passende flankerende maatregelen die rekening houden met het feit dat met het huidige Witteveenkader de fiscale ruimte, om in te spelen op de specifieke behoefte van deze zware beroepen, al zeer beperkt is. Het streven moet gericht zijn op een analoge behandeling van werknemers en vrije beroepsbeoefenaren.

Voor zelfstandigen en vrije beroepsbeoefenaren zijn de Werkloosheidswet en de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten niet van toepassing. Het gaat ons met name om degenen die vóór hun 65-jarige leeftijd werkloos zijn geworden of arbeidsongeschikt zijn geraakt en dat op deze leeftijd nog zijn. Er moet voor hen een regeling komen die recht geeft op een uitkering op AOW-niveau tot aan hun 67-jarige leeftijd.

VB, Zeestraat 65d, 2518 AA Den Haag - tel. 070 362 80 08 - fax 070 362 80 09

OPF, Postbus 93158, 2509 AD Den Haag - tel. 070 349 01 90 - fax 070 349 01 88

UvB, Postbus 3183, 3502 GD Utrecht - tel. 030 212 90 34 - fax 030 669 03 15

VvV, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag – tel. 070 333 85 00 – fax 070 333 85 10